

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 387/2512

พนักงานอัยการ จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ โจทก์ ย พลตำรวจ ข่า เลื่อง เพชรหาญ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 288, ป.อ. มาตรา 70, ป.อ. มาตรา 67, ป.วิ.อ. มาตรา 222, ป.อ. มาตรา 68

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยกับพวกซึ่งทั้งหมดเป็นเพียงนายสิบและพลตำรวจ. เข้าไปในบ้านของ ข. ในเวลากลางคืน เพื่อจับกุมผู้ตายซึ่งเป็นคนร้ายสำคัญตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา. โดยมีได้ปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องการจับการค้น. ถ้าผู้ตายขัดขึ้นก็เพียงแต่ไม่มีความผิดฐานต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานเท่านั้น. ไม่มีสิทธิหรืออำนาจชอบธรรมอันใดที่จะใช้อาวุธทำร้ายจำเลย. เพราะจำเลยพุดกับผู้ตายขอจับกุม. ยังไม่ทันได้ลงมือทำอะไรลงไป. แต่ผู้ตายใช้มีดแทงจำเลย. จำเลยจึงกระทำการป้องกันชีวิตตน. เมื่อเป็นการพอสมควรแก่เหตุ. จำเลยย่อมไม่ต้องรับโทษ.

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายโดยเจตนา ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นฟังว่า ผู้ตายเป็นผู้ร้ายสำคัญ จำเลยกับพวกไปทำการจับกุม แต่ผู้ตายกลับใช้อาวุธมีดปลายแหลมแทงจำเลยก่อนจนได้รับบาดเจ็บสาหัส จำเลยจึงจำต้องใช้อาวุธปืนยิงสวนไปเพื่อป้องกันชีวิตตนเอง แม้จะเป็นการจับกุมในที่ไร้อำนาจ เจ้าของบ้านก็ได้อนุญาตให้เข้าตรวจค้นจับกุมได้ จำเลยเชื่อว่ามีอำนาจจับกุมผู้ตาย ย่อมได้รับยกเว้นโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 70 การกระทำของจำเลยไม่เป็นการเกินสมควรแก่เหตุตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 67 จำเลยไม่ต้องรับโทษ ให้ยกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ฎีกา ศาลชั้นต้นรับฎีกาเฉพาะข้อกฎหมาย ศาลฎีกาเห็นว่า การที่จำเลยกับพวกซึ่งมียศเพียงนายสิบและพลตำรวจเข้าไปทำการจับกุมผู้ตายในบ้านของนายแฉล้มในเวลากลางคืนตามลำพัง เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายจริง ข้อนี้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าจำเลยเชื่อว่าคำสั่งของพันตำรวจตรีชุมสินและร้อยตำรวจตรีมนตรีเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ข้อวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ดังกล่าวเป็นการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริง ซึ่งศาลฎีกาต้องฟังตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 222 จำเลยเป็นเจ้าพนักงานตำรวจติดตามจับกุมคนร้ายสำคัญตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาแม้จำเลยจะมีได้ปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องการจับการค้น ถ้าผู้ตายซึ่งเป็นผู้จะถูกจับขัดขึ้นไม่ยินยอม ผู้ตายก็เพียงแต่ไม่มีความผิดฐานต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานเท่านั้น ไม่มีสิทธิหรืออำนาจชอบธรรมอันใดที่ผู้ตายจะใช้อาวุธมีดแทงทำร้ายจำเลยเพราะจำเลยพุดกับผู้ตายขอทำการจับกุม ยังไม่ทันลงมือทำอะไรลงไป ผู้ตายก็ใช้มีดแทงจำเลยถึงสองครั้ง ครั้งแรกมีดบาดมือจำเลย จำเลยเอาปืนยิงชู่ 1 นัด ผู้ตายก็หายหยุดยั้งไม่ กลับใช้มีดแทงจำเลยอีกถูกหน้าท้องบาดเจ็บสาหัสจนจำเลยตกจากแคร่ เท่านั้นหาพอไม่ ผู้ตายยังโอดครวญจำเลยจะจ้วงแทงอีก พฤติการณ์เช่นนี้ ถ้าหากจำเลยไม่ใช่ปืนยิงผู้ตาย ๆ ก็คงใช้มีดแทงจำเลยจนถึงตายแน่นอน ศาลฎีกาเห็นว่า การกระทำของจำเลยเป็นการป้องกันตนให้พ้นภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นการป้องกันชีวิตตนพอสมควรแก่เหตุตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68 พินิจฉัย.

ทองคำ จารุเหติ · ใหญ่ ศาลยาชีวิน · แสง ลัดพลี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/387/2512>